Беш йилликни муддатидан илгари бажарайлик!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

22-ЙИЛ ЧИҚИШИ.

69 (5418).

8 АПРЕЛЬ СЕШАНБА

1975 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ЧИГИТ ЭКИШ ҚИЗҒИН

Янгийўл райони хўжаликларида чигит экиш ишлари қизғин тус олдирилмоқда. «Партия XXI съезди» колхози пахтакорлари бу соҳада яхши бормоқдалар. Улар экишга пухта ҳозирлик билан киришдилар. 750 гектар пахта майдони экишга сифатли тайёрланди. Ҳозирги кунда далаларда 16 та экиш агрегати тинимсиз ишламоқда.

Колхозннинг Саидаҳмад Охунов бошлиқ бригада деҳқонлари дала ишларида пешқадамлик қилмоқдалар. Улар бу йил ҳар гектар ер ҳосилдорлигини 8—10 центнерга оширишга аҳд қилишган. Бригаданинг моҳир механизатори И. Сиддиқов, Ш. Турдиматов, сеялкачилардан К. Маҳмудов, Т. Маҳкамовлар экишни сифатли ўтказишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Суратларда: (ўнгда) колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Мадаминов ва бригада бошлиғи С. Охуновлар. (Ўртада) чигит экиш пайти. (Чапда). Механизатор Ш. Турдиматов.

А. Абалян фотолари.

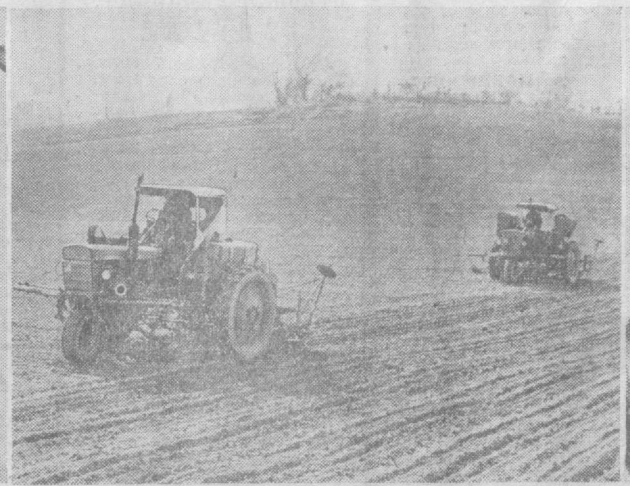

БИРИНЧИ ҲАШАР

В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи таркибида яна бир корхона бунёдга келди. Унда бир ярим мингга яқин киши меҳнат қилмоқда.

Бу — сирланган идишлар цехи. Ўтган йилнинг июль ойи охирида ишга тушди. Август ойида 25 тонна маҳсулот ишлаб чиқарган коллектив суръатни жадал ошираборнб, шу йилнинг февраль ойида 400 тонна сирланган идишлар тайёрлади.

Цех коллективи бу йил биринчи марта коммунистик шанбаликда иштирок этади. Ҳозир шу мақсадда Намангандан минг туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари келтириб қўйилди. Бу кўчатлар корхона ҳовлисидаги бўлажак хиёбонларга, йўлка четларига ўтқазилади.

19 апрелда 300 киши ўз иш жойларида меҳнат қилади. Улар шу куни тушган маблағнинг ҳаммаси, яъни минг сўмни беш йиллик фондига юборишга аҳд қилдилар. Нина Вершинина, Гулнора Айдарова, Зинаида Ярославцевалар бошлиқ бригадаларнинг коллективлари коммунистик шанбаликда смена топшириқларини ҳар қачонгидан ҳам ошириб бажаришга сўз беришди.

ТЕЖАЛГАН ХОМАШЁ ҲИСОБИГА

Коммунистик шанбаликда темир-бетон буюмлари ва қурилиш материаллари комбинатининг ишчи-хизматчиларидан 650 киши иштирок этади. Улар 20 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарадилар. Комбинат цех ва участкаларида 290 куб метр темир бетон, 1600 куб метр норуда материаллар тайёрланади.

Ҳозирги кунларда шанбаликка қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Ишчи ва хизматчилар ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, шанбаликда ҳар қачонгидан ҳам унумлироқ меҳнат қилишмоқчи.

Бундан ташқари, 19 апрель куни корхона территорияси тартибга келтирилади, ҳовли ва йўл четларига кўчатлар ўтқазилади. Кўплаб мевали ва манзарали дарахтлар, ҳамда гул кўчатлари тайёрлаб қўйилди.

Комбинат аҳли беш йиллик фондига 1200 сўм жўнатишга қарор қилди. Шанбалик куни барча маҳсулот фақат тежалган электр энергияси ва хомашё ҳисобига ишлаб чиқарилади.

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА—3,5 МИНГ СЎМ

Ишлаб чиқариш автобирлашмасига қарашли 4-автоколонна коллективи шаҳар саноатида ишлаб чиқарилаётган турли хил маҳсулотларни белгиланган жойларга ўз вақтида етказиб беради.

Автоколонна азаматлари 19-апрель куни Бутуниттифоқ шанбалигида актив иштирок этиш учун тайёргарликни қизитиб юбордилар. Улар бу куни фақат тежалган ёнилғи билан машиналарни юргизишади. Қўриқ ердаги совхозларга ва бошқа жойларга 550 та лоток етказиб берилади. Шунингдек, 18 минг тонна норуда материаллар ташилади.

Автомобилчилар беш йиллик фондига 3,5 минг сўм ажратишга сўз беришди.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.
Бекобод шаҳри.

КОНКУРС ҒОЛИБЛАРИ

Пискент райони хўжаликларида тракторчи ва сеялкачиларнинг конкурси ўтказилди.

Свердлов номли колхознинг Темир Мирзоқулов етакчилик қилаётган бригадасига 7 та колхоз ва 2 та совхоздан 25 экипаж аъзолари тўпланишди. Конкурс бошланмасдан олдин район партия комитетининг биринчи секретари С. Воҳидов конкурс шартлари ҳақида гапирди.

Район тўққизинчи беш йилликнинг тугалловчи йилида 44 минг 300 тонна пахта етиштириши лозим. Экин майдонларини кенгайтириш учун резервлар йўқ, демак, ҳосилдорликни ошириш билангина мақсадга эришиш мумкин. Хўжаликларда чигитлар асосан 60Х15 ва 90х10 усулида экилиб, ҳар бир гектар ерда 130—140 минг соғлом кўчат бўлишига алоҳида эътибор бериш зарур бўлади.

Чигитни аниқ, сифатли ва тез экиш бўйича 1-«Пискент» совхози учинчи бўлимининг звено бошлиғи Қўчқор Раҳимов билан сеялкачи Оқфаттоҳ Маматошев биринчи ўринни эгаллашди. Шунингдек, Охунбобоев номли колхоздан Элем Зейтуллаев билан Йўлдошхон Икромов, Свердлов номли колхоздан Жуманазар Мўминов ва Нормуҳаммад Холматов, Абдусаттор Абдувоидов, Эргашали Тожибоевлар, «Гулистон» колхозидан Исмат Сарибоев ва Ноёб Ҳайдарқуловлар иккинчи, учинчи ва тўртинчи ўринни эгалладилар.

Чигит экиш конкурси натижалари шуни кўрсатадики, пахтачилик соҳасининг усталари янги хўжалик йилида мўл ҳосил етиштириш учун яхши тайёргарлик кўришган.

Э. ҲАБИБАЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 7 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун бир кунда экилгани; иккинчи стун ҳаммаси.

Янгийўл	12,2	41,5
Оққўрғон	15,1	41,3
Қуйи Чирчиқ	19,9	28,8
Пискент	12,8	27,6
Бекобод	24,6	24,6
Чиноз	7,8	23,1
Ўрта Чирчиқ	7,7	21,2
Бўка	6,4	15,8
Юқори Чирчиқ	—	—
Область бўйича	12,5	29,5

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Бу йил май ойининг биринчи ярмига етти дам олиш куни тўғри келади. Шундан 1, 2 ва 9 май — байрам, 3, 4, 10 ва 11 май — эса дам олиш кунлари. Ишчи вақтидан унумлироқ фойдаланиш ва халқ хўжалиги тараққиёти планини муваффақиятли бажариш мақсадида СССР Министрлар Совети 1975 йил 4 ва 11 майни иш кунлари деб ҳисоблашга қарор қилди.

Ишчи ва хизматчиларнинг 4 ва 11 майда фойдаланмаган дам олиш кунлари уларнинг йиллик отпускаларига қўшилади ва одатдаги отпуска кунлари тартибида ҳақ тўланади.

МЕВА-САБЗАВОТ МЎЛ-КЎЛЛИГИ УЧУН

1975 ЙИЛДА МЕВА-САБЗАВОТ МАҲСУЛОТИ ЕТИШТИРИШНИ ВА ТАЙЁРЛАШНИ КЎПАЙТИРИШ ЮЗАСИДАН КАЛИНИН РАЙОНИ КОЛХОЗЧИЛАРИ, СОВХОЗ ИШЧИЛАРИНИНГ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Тошкент область партия комитети Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «1975 йилда мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш юзасидан Тошкент область колхозчилари ва совхоз ишчиларининг социалистик мажбурияти ҳақида» шу йил 12 мартда чиқарган қарори асосида область партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозлар олдида турган вазифаларни муҳокама қилиб, шу қарорни раҳбарлик ва ижро этиш учун қабул қилди.

Область партия комитети шу қарор асосида Калинин район қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг 1975 йилда мева ва сабзавот етиштиришни кўпайтириш юзасидан қабул қилган социалистик мажбуриятларини маъқуллади.

Область қишлоқ хўжалик органлари, район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига Калинин райони қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг социалистик мажбуриятини кенг муҳокама қилиш, мўл сабзавот ҳосили етиштириш учун конкрет тадбирлар белгилаб чиқиш, беш йилликнинг якунловчи йилида мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш юзасидан олинган мажбуриятларни муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириш вазифаси юклатилди.

Область ва район газеталари редакцияларига сабзавоткор, картошкачи, полизчи, боғбон ва соҳибкорларнинг социалистик мусобақасини мунтазам ёритиб бориш вазифаси топширилди.

КПСС XXIV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошириш учун курашаётган Калинин районининг колхозчилари ва совхозларнинг ишчилари партия ва ҳукуматимизнинг хўжаликларнинг материал-техника базасини мустаҳкамлаш юзасидан яқиндан кўрсатаётган ёрдамларига таяниб мева-сабзавот етиштиришни кўпайтириш учун фидокорона меҳнат қилишяпти.

Ўтган йили район меҳнаткашлари 117,8 минг тонна сабзавот, 24,3 минг тонна картошка, 13,9 минг тонна мева ва узум, 6,7 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти етиштирдилар. Беш йилликнинг ўтган тўрт йили ичида сабзавот етиштириш 44 процентга, картошка 22 процентга кўпайди. Шу вақт ичида давлатга сабзавот топшириш 31 минг тоннага ёки 34 процентга ошди. Маҳсулот сотишнинг хиллари кўпайди, сифати яхшиланди, райондаги илғор хўжаликлар ишлаб чиқаришга механизацияни кенг жорий қилдилар. Минерал ва маҳаллий ўғитлардан самарали фойдаландилар. Колхозчилар ва совхоз ишчилари маҳсулот етиштиришни кўпайтириб, таннархини камайтирдилар ва рентабеллигини оширдилар.

«Ленин йўли», Ленин номли колхозлар, «Қорасув» совхози, 36 бригада ва 4 та бўлим социалистик мусобақани кенг авж олдириб давлатга мева. сабзавот топшириш беш йиллик планини тўрт йилда бажариб, социалистик мусобақанинг байроқдори бўлишди. С. Раҳимов номли, Ильич номли, Охунбобоев номли, К. Маркс номли, Калинин номли, «Москва» колхозлари, «Партия XXI съезди», «Бўзсув», «Назарбек», «Тошкент» совхозлари мева ва сабзавот етиштиришни кўпайтиришда юксак кўрсаткичларга эришдилар.

Беш йиллик план топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун бошланган мусобақада юқори ҳосил усталари етишиб чиқди. «Бўзсув» совхозидан К. Ашрапов ана шулардан биридир. У ҳар гектар ердан 532 центнердан помидор ҳосили олди. К. Маркс номли колхоздан Ф. Мираъзамов 187 центнердан картошка, Ильич номли колхоздан Т. Раҳмонбердиев 144 центнердан картошка ва 234 центнердан сабзи олишга эришдилар.

Район сабзавоткорлари йилдан-йилга теплица хўжаликларини кенгайтириб, полиэтилен плёнкалари остида сабзавот етиштиришни кўпайтирмоқдалар. Ўтган тўрт йил мобайнида капитал теплицалар 23 гектарга кенгайди. Улардан олинаётган ҳосил эса 2,6 баробар ортди.

1-теплица комбинатида ҳар квадрат метрдан 11 килограммдан сабзавот олиняпти. Уста сабзавоткорлар М. Тўхтаназарова, З. Мирзааҳмедовалар етиштираётган. ҳосил 18 килограммга етмоқда.

«Қорасув» совхозидан бригада бошлиғи А. Шерматовни ҳақиқатан ҳам илғор сабзавоткор деб айтишади. У полиэтилен плёнкалари остида сабзавот етиштиришнинг моҳир устасидир. Бригада аъзолари ҳар гектар ердан 226 центнердан эртаги сабзавот етиштирдилар. 1 центнер маҳсулотнинг таннархи 14 сўм 10 тийинга тўғри келди. Бригададаги ҳар гектар ер 6470 сўм даромад беряпти.

Шу билан бирга, ҳали ҳам бир қатор колхозлар, совхозлар, бўлимлар, бригадалар ва звеноларда ҳосил чўғи паст. Экинларнинг турлари бўйича план бажарилмаяпти. Етиштирилган маҳсулотни ўз вақтида йиғиштириб олиш ва ...натиш вақтида амалга оширилмаётганлиги ҳақидаги фактларга дуч келиняпти. Моддий восита ва техникадан, ишчи кучларидан тўла фойдаланмаслик ҳоллари учрайди. Шу билан бирга бир қатор экинлар турлари бўйича маҳсулот етиштиришнинг таннархи ҳали ҳам қимматга тушмоқда. Рентабеллиги эса паст. Юқоридаги юз бераётган камчиликларни тузатиш, маҳсулот етиштиришни ва давлатга сотишни кўпайтириш хўжаликни иқтисодий жиҳатдан ҳар тарафлама мустаҳкамлайди.

Калинин районининг сабзавоткорлари, картошкакорлари, полизчилари, боғбонлари ва соҳибкорлари КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1974 йил) Пленуми қарорлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «1975 йилда мева-сабзавот маҳсулоти етиштиришни ва тайёрлашни кўпайтириш юзасидан колхозчилар, совхоз ишчиларининг социалистик мусобақаси» ҳақидаги қарорларига жавобан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилдилар. Колхозчилар, совхоз ишчилари ўз йиғилишларида 1975 йилда сабзавот етиштиришни кўпайтириш юзасидан зиммаларига қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилдилар:

— колхозларда ва давлат хўжаликларида 140 минг тонна сабзавот, 32 минг тонна картошка, 10 минг тонна узум етиштирадилар. Илғор агротехника қоидаларига риоя қилиб уларни ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш йўли билан ҳар гектар ердан 250 центнердан сабзавот, 160 центнердан картошка, 225 центнердан полиз экинлари маҳсулоти, 90 центнердан мева, 110 центнердан узум етиштиришга эришилади.

— район хўжаликлари давлатга 130 минг тонна сабзавот, 22,5 минг тонна картошка, 6,5 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 10 минг тонна мева, 9 минг тонна узум сотадилар;

— баҳорнинг ҳар бир кунидан самарали фойдаланиб, эртаги экин экиш ва кўчат ўтқазишни тезлаштириб, қисқа вақт ичида 2500 гектар ерга эртаги сабзавот экилади ва кўчат ўтқазилади, 1500 гектар ерга картошка экилади. Бунинг учун техникадан, уруғдан, ишчи кучларидан самарали фойдаланилади;

— тупроқнинг шароитига қараб минерал ўғитлардан рационал фойдаланилади. Ҳар гектар ерга шароитга қараб 20—30 тоннадан маҳаллий ўғит солинади. Бунинг учун ҳар бир хўжаликда махсус бригада ташкил этилади. Бригадага керакли техника, транспорт, ишчи кучлари ажратилади;

— 600 гектар ер қишлоқ хўжалиги оборотига қўшилади. 500 гектар майдондаги ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланади;

— соҳибкорларнинг ва боғбонларнинг маҳсулот етиштиришни кўпайтириш юзасидан бир қанча тадбирлари амалга оширилади; сийрак жойларга кўчат ўтқазилади ва реконструкция қилинади;

— механизмлардан фойдаланиш унумдорлиги оширилади ва маҳсулот етиштириш таннархи камайтирилади. «Тошкент» совхозидаги Петр Прудников бошлиқ комплекс механизациялашган звено, «Бўзсув» совхозининг илғор сабзавоткори Қаюм Ашрапов, Ильич номли колхоздан Тоштемир Раҳмонбердиев, «Ленин йўли» колхозидан Умар Худойназаров ва бошқа илғорларнинг тажрибалари кенг оммалаштирилади;

— сабзавоткорлар, боғбон ва соҳибкорларнинг малакаси оширилади. Ёшлардан илғор сабзавоткорлар етиштиришга эътибор кучайтирилади. Шу мақсадда Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий текшириш институти базасида сабзавоткорларнинг ўқиши ташкил этилади. Шунингдек, бундай ўқишлар илғор колхоз ва совхозларда ҳам уюштирилади.

— маҳсулотнинг сифати яхшиланади ва хиллари кўпайтирилади.

Шу мақсадда тайёрлов ташкилотларида сортларга ажратиш, яшикларга жойлаш пунктлари ташкил этилади. Диспетчерлик хизмати йўлга қўйилиб, маҳсулотларни контейнерлар билан ташиб келтириш амалга оширилади.

— дала меҳнаткашларининг унумли ишлаши ва яхши ҳордиқ чиқаришлари учун барча шарт ва шароитлар яратиб берилади. Дала шийпонлари тартибга солинади, қизил бурчаклар ташкил этилади.

Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида Калинин районининг меҳнаткашлари барча имкониятларини ишга солиб, халқ хўжалик планларини ошириб бажарадилар.

Биз маҳсулот етиштиришни кўпайтириш юзасидан мусобақани кенг авж олдириб, қўшни, Орджоникидзе райони, Самарқанд областидаги «Самарқанд» райони ва Иваново областидаги Иваново райони меҳнаткашларини социалистик мусобақага чақирамиз.

Биз бутун куч ва билимимизни зиммага олган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга қаратиб, КПСС XXV съездини янги меҳнат ғалабалари билан кутиб оламиз.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАР КАЛИНИН РАЙОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИЛҒОРЛАРИНИНГ ҚУРУЛТОЙИДА БИР ОВОЗДАН ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ САЙЛОВ ОКРУГЛАРИ

Республикада сайлов кампанияси кенгайиб бормоқда. Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий советларига сайлов ўтказувчи сайлов округлари тузилиб бўлди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига келган маълумотларга қараганда, округлар ҳамма жойда сайлов тўғрисидаги низомга тамомила мувофиқ суратда тузилган. Бу округларнинг чегаралари маҳаллий советлар ижроия комитетлари томонидан тасдиқланган ва белгиланган муддатларда аҳолига маълум қилинган.

Неча ўнлаб рақам эришилган ютуқларни кўрсатиб турибди. Бу рақамларнинг ҳар бири маҳаллий советларга ўтказилган аввалги сайловдан кейинги икки йил ичида республика ҳаётида рўй берган катта ўзгаришларни акс эттиради.

Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар советларига сайлов ўтказувчи 8459 сайлов округи тузилди. Шундай қилиб, икки йил аввалдагига нисбатан 885 янги сайлов округи ташкил этилди. Бундай катта ўсиш аҳоли сонининг ортиши билангина изоҳланиб қолмайди. Бу ўсиш аввало республика экономикаси КПСС XXIV съездининг директиваларига мувофиқ мавж уриб ривожланганлиги натижасидир. Илгариги посёлка ва қишлоқларнинг баъзилари шаҳар статусини олди. Бу ерларда янги саноат корхоналари қад кўтармоқда, қўриқ ерларни ўзлаштираётган қурилиш ташкилотлари ўз хўжаликларини кенгайтирмоқдалар. Ҳозирги кунда етмиш тўрт шаҳарнинг номи республика харитасига ёзилди. Бу шаҳарларнинг ўн учтаси маҳаллий советларга ўтказилган аввалги сайловдан кейин вужудга келди. Муборак, Талимаржон, Қува, Мангит, Ҳамза, Пахтакор, Гагарин, Ульяново, Марҳамат, Шарловуқ, Ҳаққулобод, Яйпан ва Бойсун аҳолиси шаҳар советларига биринчи марта депутатларни сайлайди.

Меҳнаткашлар депутатлари район советларига сайлов ўтказувчи 442 та янги округ тузилди. Бунёдкорлик ишларининг ғоят кенгайиб кетганлиги янги округларнинг тузилишига асосий сабаб бўлди. Республикада шу икки йил ичида саккизта янги қишлоқ райони вужудга келди. Колхоз ва совхоз далаларининг чегараларини кенгайтирган Мирзачўл, Жиззах ва Қарши даштларида, республиканинг жанубида, Амударё этакларида янги ер массивларини ватанга хизмат қилдираётган пахтакорлар, ирригаторлар ва минг-минглаб бошқа меҳнаткашларнинг муваффақиятлари натижасида бу районлар ташкил топди. Қишлоқ советларига сайлов ўтказувчи 946 ва посёлка советларига сайлов ўтказувчи 95 та янги округ тузилди.

Область советларига сайлов ўтказувчи 2465 округ республика харитасига ёзилди. Жиззах область советига овозга қўйиладиган номзодларнинг фамилиялари сайлов бюллетенларига биринчи марта ёзилади.

Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий советларига сайлов ўтказувчи 88952 сайлов округи тузилди. Бундан икки йил муқаддам 86441 та, яъни 2511 та кам сайлов округи тузилган эди.

Венгрия партия-ҳукумат делегацияси Москвага келди

Венгрия социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Венгрия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ене Фок бошчилигидаги ВХР партия-ҳукумат делегацияси «Озод этилган Венгрия 1945—1975 йиллар мобайнида» мавзусидаги юбилей виставкасининг очилиш маросимида қатнашиш учун 7 апрелда Москвага келди.

ВХР ва СССРнинг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида делегацияни СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

Д. Романенко ўн саккиз йилдан буён Ўрта Осиё геология ва минерал хомашёси илмий тадқиқот институтида меҳнат қилиб келмоқда. У кўпгина илмий ишларнинг муаллифи ҳамдир. Суратда: Д. Романенко иш устида.

Бу сурат ҳам шу институтда олинган. (Чапдан ўнгга) кичик илмий ходимлар Т. Шмелева ва Р. Тукшантова минерал рудасини ўрганишяпти.

Л. Глауберзон фотолари.

19 АПРЕЛЬ — БУТУНИТТИФОҚ КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ МАҲСУЛОТ

Оҳангарон пластмасса буюмлар комбинати ходимлари ҳар йили апрель ойида ўтказиладиган коммунистик шанбаликда актив иштирок этиб келишади. Улар бу йил ҳам 19 апрель куни амалга ошириладиган ишлар режасини тузиб қўйишган.

Комбинат коллективи умумхалқ ҳашари куни 10 минг квадрат метр линолеум, 3,6 тонна полиэтилен қувури, 2 минг комплект санитария жиҳозлари, 4 тонна пленка ва бошқа саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаради. Шу кунги жами 51 минг сўмлик маҳсулотнинг 5 минг сўмлиги плandan ташқари тайёрланади.

Корхона меҳнат аҳли шанбалик куни тушган умумий иш ҳақининг 2400 сўмини беш йиллик фондига ўтказишга қарор қилдилар.

А. НАВРУЗОВ,
Б. УСМОНОВ.

ШУ КУНГИ СУҲБАТЛАР ТЕМАТИКАСИ

СИЁСИЙ ТАШКИЛОТЧИЛАР, АГИТАТОРЛАР, СИЁСИЙ АХБОРОТЧИЛАРГА ЁРДАМ

Пойтахт области меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан, Улуғ Ватан урушидаги ғалабанинг 30 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, якунловчи йил ва умуман беш йиллик план топшириқларини бажариш ва ошириб бажариш учун курашмоқдалар.

Шу йил 27 мартда Тошкент области ва шаҳри саноат корхоналари саноат маҳсулотини реализация қилиш биринчи квартал планини бажардилар. Квартал охиригача плandan ташқари ўнлаб миллион сўмлик муҳим саноат маҳсулотлари тайёрланди.

Қишлоқ хўжалигида экиш-тикиш ишлари тобора авж олмоқда. Қишлоқ меҳнаткашлари қисқа муддатларда экин экиш ишларини тугаллаб, пахта ва бошқа экинлардан юқори ҳосил олиш учун замин ҳозирламоқдалар. Чорвадорларимиз ҳам қатор муҳим ишларни амалга оширмоқдалар.

Республика Олий Совети ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига сайловларга тайёргарлик муносабати билан область партия ташкилотлари меҳнаткашлар ўртасида ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни яхшилаб бормоқдалар. Минглаб сиёсий ташкилотчилар, агитаторлар, сиёсий ахборотчилар КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини тушунтириш бўйича ишларни давом эттирмоқдалар. Улар ҳозирги кунларимизнинг улуғворлиги ва келажак истиқболларини конкрет мисолларда кўрсатишга интилмоқдалар. Ўзбекистон металлургия заводининг идеология ходимлари мурожаатига жавобан сиёсий иш форма ва методлари такомиллашмоқда, улар сиёсий ва меҳнат активлигини янада авж олдиришга қаратмоқда. Партия ташкилотлари ўз ишларида Каттақўрғон ёғ-мой комбинати партия ташкилотининг Ўзбекистон КП Марказий Комитети маъқуллаган тадбирларини қўллашга даъват этилганлар.

Шунингдек, республика партия активининг яқинда бўлиб ўтган йиғилиши қарори ҳам муҳим аҳамиятга эга. Бу йиғилишда 1975 йилги халқ хўжалик плани ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажаришни идеологик жиҳатдан таъминлаш тадбирлари қараб чиқилди (республика ва область газеталарининг 27 март сони).

Ана шу вазифаларни бажариш партия ташкилотларида агитация кадрларини ўқитиш масалаларига кўпроқ эътибор беришни талаб этмоқда. Ўзбекистон КП, Марказий Комитетининг пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари М. Ф. Солдатовнинг «Ўқув—диққат марказида» («Агитатор» журнали, 6-сон, 35—36-бетлар) мақоласида бу борада тавсияномалар берилган.

Агитация ходимлари семинарини ўтказишда эса қуйидаги мақолалар қўл келади:

Омманинг меҳнат ташаббускорлигини ривожлантирайлик. («Ўзбекистон коммунисти» журнали, 3-сон, 17—24-бетлар).

Агитаторнинг обрўси («Агитатор», 5-сон, 3—5-бетлар).

Сиёсий ахборотчиларнинг газета материаллари, телекўрсатувлар ва радиоэшиттиришлар, статистик тўпламлар ва коллектив ҳаётидан олинган фактлардан фойдаланиши («Ўзбекистон агитатори» журнали, 4-сон, 23—25-бетлар).

Апрель ойида суҳбатлар ўтказиш учун қуйидаги материаллардан фойдаланиш **тавсия этилади:**

МАМЛАКАТ ИЧКИ ҲАЁТИ МАСАЛАЛАРИ

Социалистик мусобақада янги муваффақиятлар сари («Коммунист» журнали, 3-сон, 11—21-бетлар).

Якунловчи йилда зарбдор меҳнат («Ўзбекистон агитатори», 5-сон, 3—5-бетлар).

Халқаро хотин-қизлар йили («Партийная жизнь», 3-сон, 17—20-бетлар).

Коммунистик шанбаликлар («Агитатор», 6-сон, 17—19-бетлар).

Комсомол ҳаётида муҳим воқеа — (КПСС МК «Партийная жизнь» журнали, 5-сон, 15—19-бетлар, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг «Партия турмуши» журнали, 3-сон, 26—31-бетлар).

Ленин йўлидан коммунизм сари — В. И. Ленин туғилган куннинг 105 йиллигига («Агитатор, 5-сон, 6—12-бетлар).

Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлиги байрами», — 1 Май кунига («Агитатор», 6-сон, 7—10-бетлар).

Совет Қуролли Кучларининг жанговар шонли анъаналарини сақлайлик ва кўпайтирайлик («Коммунист», 3-сон, 69—82-бетлар, «Ўзбекистон коммунисти», 3-сон, 66—74-бетлар). «Ўзбекистон агитатори» 5 ва 6-сонлар).

МАМЛАКАТ ИҚТИСОДИЙ ҲАЁТИ МАСАЛАЛАРИ

Бугун — новатор рекорди, эртага — ҳамма учун норма («Партия турмуши», 3-сон, 46—48-бетлар).

Юксак меҳнат унумдорлиги учун («Ўзбекистон агитатори», 5-сон, 27—29-бетлар).

Асбоб-ускуналардан самарали фойдаланайлик («Агитатор», 5-сон, 17—19-бетлар).

Меҳнат интизоми ютуқлар гарови («Ўзбекистон агитатори», 5-сон, 16—18-бетлар).

Якунловчи йилнинг юксак марралари — факт ва рақамлар («Ўзбекистон агитатори», 4-сон, 2, 14—17-бетлар, 5-сон, 12—13-бетлар).

Атиги бир процент («Агитатор», 6-сон, 20—22-бетлар).

Тарихий Пленумнинг ўн йиллиги («Коммунист», 3-сон, 22—37-бетлар).

Колхозларда ишлаб чиқариш фондларидан самарали фойдаланайлик («Ўзбекистон коммунисти», 3-сон, 40—43-бетлар).

Механизаторлар ташаббусини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлайлик («Агитатор», 5-сон, 13—15-бетлар).

Бутун партия, бутун халқ иши («Ўзбекистон агитатори», 5-сон, 9—11-бетлар).

ФАН ВА МАДАНИЯТ МАСАЛАЛАРИ

Жамият, коллектив, шахс («Агитатор», 5-сон, 22—25-бетлар).

Халқлар дўстлиги ленинча ғояларининг буюк тантанаси («Ўзбекистон агитатори», 5-сон, 6—8-бетлар).

Космосдаги ҳамкорлик («Агитатор», 5-сон, 33—35-бетлар).

Мода ва ахлоқ («Агитатор»), 6-сон, 26—28-бетлар).

Ичкиликбозлик — иллат («Агитатор», 5-сон, 36—38-бетлар).

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

СЭВ — янги типдаги халқаро иқтисодий ташкилот («Коммунист», 3-сон, 99—109-бетлар).

Ягона йўл, умумий мақсадлар («Агитатор», 6-сон, 11-бет).

Социалистик миллатларнинг ўзаро ёрдами ва иқтисодий ҳамкорлиги («Ўзбекистон коммунисти», 3-сон, 25—31-бетлар).

Социализм ташқи сиёсати ва халқаро муносабатларнинг қайта қурилиши («Международная жизнь» журнали, 3-сон, 3—14-бетлар).

Яқин Шарқда курашнинг муҳим босқичи («Международная жизнь», 3-сон, 36—42-бетлар).

Марксизм ва буржуа апологетлари («Ўзбекистон коммунисти», 3-сон, 83—89-бетлар).

Пекин ва ривожланаётган мамлакатлар («Агитатор», 6-сон, 58—61-бетлар).

Маочилар сиёсатининг халққа қарши қаратилган ҳатти-ҳаракатлари («Международная жизнь», 3-сон, 94—104-бетлар).

Греция: ҳарбий диктатуранинг қулаши («Коммунист», журнали, 3-сон, 110—120-бетлар).

Капиталистик экономиканинг кризиси («Международная жизнь», 3-сон, 27—35-бетлар).

ЭСЛАТМА: Суҳбатга тайёргарлик кўришда маҳаллий матбуот, маҳаллий факт ва рақамлардан фойдаланиш тавсия этилади.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ТАРИХИЙ САНА

Кошице, 7 апрель. (ТАСС). Шарқий Словакиянинг Кошице шаҳрида Совет армияси озод қилган Чехословакия территориясида бундан 30 йил муқаддам, 1945 йил 5 апрелда чехлар ва словаклар миллий фронти биринчи ҳукуматининг программаси эълон қилинган эди. Кейинчалик Кошице ҳукумат программаси деб юритилган бу программани Чехословакия Компартияси тузган эди.

Чехословакия халқлари ҳаётидаги мана шу тарихий сана муносабати билан шу ерда тантанали мажлис бўлиб ўтди. Мажлисда ЧКП Марказий Комитети президиумининг аъзоси, ЧССР ҳукуматининг Раиси Л. Штроугал нутқ сўзлади.

Эндиликда биз Кошице ҳукумат программасининг мақсадлари амалга ошди, деб фахрланиб айтаоламиз. Биз эришган муваффақиятларда социалистик мамлакатлар билан, айниқса СССР билан ҳамкорлик жуда катта аҳамиятга эга бўлди, деди у.

* * *

Кошице шаҳрининг Ленин кўчасида К. Готвальд ҳайкали очилди. Л. Штроугал меҳнаткашлар намойишида Кошице шаҳрига Меҳнат орденини топширди.

ЭФИОПИЯ ХАЛҚИНИНГ БАЙРАМИ

АДДИС-АБЕБА, 7 апрель. (ТАСС). Кеча Эфиопия миллий байрам-фашистлар Италиясининг оккупациячи армияси устидан қозонилган ғалаба кунини нишонлади. Бундан 34 йил муқаддам, 1941 йилнинг 6 апрелида Эфиопия ватанпарварлари жанглар билан Аддис-Абебага кириб, Муссолини қора кўйлакли фашистлари Эфиопияни оккупация қилиб туришига барҳам берди.

Мустамлакачиларга қарши беш йил олиб борилган уруш эфиоп халқининг чексиз мардлигини, унинг озодликни ҳимоя қилиш, мамлакат бирлиги ва территориал бутунлигини сақлашга маҳкам бел боғлаганлигини намойиш қилди.

Аввалги йиллар собиқ император Хайле Селассие чет элдан қайтиб келишини нишонлаш учун «ғалаба куни» 6 апрелда эмас, балки 5 майда нишонланар эди. Феодал-монархия ҳукмронлиги даврида мана шу санадан императорни шарафлаш ҳамда унинг урушда қилган «хизматларини» бўрттириш учун фойдаланилар эди.

Эфиопия муваққат ҳарбий маъмурий комитети Италия босқинчиларига қарши озодлик урушининг бориши тўғрисидаги тарихий ҳақиқатни тиклаш ҳамда ғалабага эришишда эфиоп халқининг ҳал қилувчи ролини муносиб баҳолаш мақсадида мамлакат миллий байрамини 5 майдан 6 апрелга кўчирди.

ПНОМПЕНЬ ТЕВАРАГИДА ЖАНГЛАР

БАНГКОК, 7 апрель. (ТАСС). Қамал этилган Пномпенда парокандалик ва ваҳима ҳукм сурмоқда. Аскарликдан қочиш ҳоллари кўпайди. Пномпень қўшинларининг кўпгина бўлинмалари тўла ҳолда ўз позицияларини ташлаб кетмоқда. Пномпень қўмондонлиги пойтахт мудофаасини унгаришга қодир эмаслигини эътироф этишга мажбур бўлди.

Америка элчихонасининг қарийб ҳамма ходимлари шаҳардан кўчириб олиб кетилди. Японияининг элчиси ва ҳарбий атташеси ҳам Пномпендан чиқиб кетди. Чет давлатлар миссиялари ва халқаро ташкилотлар ваколатхоналарининг кўпчилиги ёпилди.

Камбоджа озодлик кучларининг қисмлари бутун фронт бўйлаб душманга тазйиқни кучайтириб юбордилар. Прэкнеаклуонгга ҳужум қилишда қатнашган ва пойтахт районига ташланган бўлинмалар Пномпеннинг жанубий бўсағаларида кетма-кет муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Ҳозир шаҳар жанубий чеккасидан 3 километр масофада қаттиқ жанглар олиб борилмоқда.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ТАНАНАРИВЕ. Комор оролларида вабо тарқалганлиги натижасида 400 га яқин киши ўлди. Бу оролларда шу касал билан оғриган қарийб 3 минг киши рўйхатга олинди. Франциянинг собиқ мустамлакаси бўлган бу оролларда аҳолига медицина хизматининг етарли эмаслиги бу касалнинг тарқалишига асосий сабабдир.

ПАНАМА. Латин Америкасидаги беш мамлакат бир йил муқаддам банан экспорт қилувчи мамлакатлар иттифоқини тузган эди. Бу мамлакатлар ана шу иттифоқни мустаҳкамлаш учун янги қадам қўйдилар. Бу ерда тамом бўлган учрашувда Колумбия, Гондурас, Гватемала, Коста-Рика ва Панама вакиллари шу мамлакатлар территориясида иш кўраётган империалистик банан компанияларига нисбатан ўзаро келишиб олинган умумий сиёсатни ўтказиш ва ҳаққоний нарх учун курашни давом эттиришга қатъий қарор берганликларини билдирдилар. (ТАСС, 7 апрель).

АРАБ МАМЛАКАТЛАРИ КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

БАЙРУТ, 7 апрель. (ТАСС). «Ан-Нидо» газетасининг хабар беришича, шу йил апрель ойининг бошида араб мамлакатлари коммунистик ва ишчи партиялари вакилларининг кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгаш иштирокчилари араб миллий озодлик ҳаракатини ривожлантириш масалаларини ва жаҳон коммунистик ҳамда ишчилар ҳаракатидаги аҳволни қараб чиқдилар.

АТОМ РЕАКТОРИНИ ПОРТЛАТИШДИ

НЬЮ-ЙОРК, 7 апрель. (ТАСС). ЮПИ информацион агентлигининг Пентагондаги манбаларга суяниб хабар беришича, 1963 йил жанубий Вьетнамнинг Далата районида (Сайгондан 220 километр шимоли-шарқда) қурилган 250 киловатт қувватли атом реакторини америкалик мутахассислардан бир группаси портлатган. Реактор озодлик кучларининг қўлига ўтишига йўл қўймаслик учун шу иш қилинган. Реакторнинг ишлаши учун фойдаланиладиган ядро хомашёси аввал АҚШга олиб кетилган, деб хабар беради агентлик.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. 2-Украина фронти жангчилари 1945 йилнинг апрелида оғир жанглардан сўнг Братислава шаҳрини гитлерчи босқинчилардан озод этдилар. Суратда: Братислава учун бўлган жангларда ҳалок бўлган совет жангчиларига ўрнатилган ёдгорлик.

В. Мастюков фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

НАЗОРАТЧИЛАР ЙИҒИЛИШИ

Яқинда Пискент район марказида экиш ишларига тайёргарлик кўриш масаласига бағишланган халқ контроли активларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда район халқ контроли комитетининг раиси Т. Иномов хўжаликларда экиш мавсумига тайёргарлик ишлари ва бу борадаги камчиликлар ҳақида батафсил тўхталди. Жумладан, Свердлов номли, Охунбобоев номли колхозларда халқ контроли пости аъзоларининг сезгирликлари туфайли бу соҳадаги қатор нуқсонларнинг олди олинди.

Йиғилишда 2-«Пискент» совхози халқ контроли комитетининг раиси Б. Сиддиқов, 1-«Пискент» совхози бош агрономи В. Пак, Свердлов номли колхоз халқ контроли комитетининг раиси А. Абдуқодиров ва Тельман номли колхоз халқ контроли комитетининг раиси Х. Йўлдошевлар сўзга чиқишди.

Йиғилишда район партия комитетининг биринчи секретари ўрток С. Воҳидов тўққизинчи беш йилликнинг тугалловчи йилидаги вазифалар, унинг бажарилишида район партиятчиларининг роли ҳақида гапирди.

Э. ХАБИБОВ.

БЕБАҲО МЕРОС

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

Самарқанд, Бухоро, Хива, Қўқон... Бу шаҳарлар номини тилга олишимиз биланоқ кўз ўнгимизда дастлаб маҳоватли қадим ёдгорликлари, халқ муҳандислари ва усталарининг муъжизакор даҳоси билан яратилган сарой ва мақбаралар, мадраса ва жамоат бинолари пайдо бўлади. Уларнинг ташқи кўринишлари ўзининг салобати, улуғворлиги, ҳашаматлилиги билан кўзни олса, ички меъморий безакларининг ҳар бири ўз назокати, ранго-ранглиги, оригиналлиги билан ҳайратга солади.

Ана шу жозибакор санъат намуналари асрлар давомида ривожланиб, такомиллашиб борган ўзига хос санъат мактабининг ривожланиши билан боғлиқдир. Яқинда Ленинград шаҳрида нашр қилинган «Ўзбекистон ёдгорликларининг меъморий безаклари» (муаллифлар — В. А. Нильсен ва В. Н. Мананова) китоб-альбоми мазкур декоратив безак санъати мактабининг кўп асрлик тараққиёти тарихини ёритади. Ўзбекистон тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш жамияти ҳамда Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институти архитектура тарихи ва назарияси кафедраси томонидан тайёрланган ушбу нашр архитектура доктори, профессор В. И. Пилявский таҳрири остида чиққан. Альбомдаги юздан ортиқ рангли безаклар юқоридаги олий ўқув юртининг талабалари томонидан ишланган.

Китобнинг дастлабки рангли безак саҳифалари саккизинчи асрга оид Варахша ҳамда Афросиёб саройларининг деворий сюжетли тасвирлари билан бошланади. Улар араблар ва ислом дини ўлкага кириб келмасидан анча бурун ҳам юксак даражадаги тасвирий санъат мактаби бўлганлигидан дарак беради. Шундан кейинги асрларда вужудга келган ижтимоий-тарихий шароитлар туфайли одам суратини чизиш чекланиб қўйилди. Меъморчилик ёдгорликларидаги декоратив санъатда орнаментли безаклар асосий ўринни эгаллади. Айниқса IX ва XI асрлар оралиғида бунёд этилган биноларда пишиқ ғишт билан терилган ҳамда ганчга ўйиб ишланган жимжимадор орнаментлар кўп учрайди. XIII асрдан бошлаб эса феруза ранг сиркор безаклар, шундан кейинги аср охиридан бошлаб сиркор ва кошинкор безаклар кўп қўлланилган. Китобда ана шу асрларга оид меъморий безаклардан рангли намуналар келтирилган.

Ўрта Осиё меъморчилик санъати «Уйғониш даври» деб аталган XV асрда айниқса камолатга эришди. Самарқанднинг ҳайратомуз ёдгорликлари шу даврларда бунёдга келди. Уларда декоратив безакларнинг барча турларидан шунчалик кенг миқёсда ҳамда юксак маҳорат билан фойдаланилгани ҳамон тилни лол қолдиради. Шоҳизинда, Регистон ансамбллари, Бибихоним масжиди, Улуғбек мадрасасида ишланган сиркор, кошинкор, ганчкор ҳамда ўймакор безаклар, Гўри Мир гумбазидаги заррин нақшлар Ишратхона ва Оқсаройдаги кундал безаклари юксак дид ва нозик санъат билан яратилган. Китобда ҳам ана шу давр Самарқанд декоратив санъати намуналарига кўп ўрин берилгани табиийдир.

XVI асрга келиб меъморчилик безаклари санъатининг маркази Бухорога кўчди. Бу шаҳарда бунёд этилган маҳоватли биноларда мазкур санъат яна бир камолатга эришди. Шундан кейинги асрларда қурилган улкан иншоотларда қадимги меъморчиликка эргашилади, шунга хос меъморий безаклар кўпроқ қўлланилади. XIX асрга келиб эса Бухоро, Қўқон ва Хивада безак санъати бирмунча юксалади. Бунда наққошлик, ганчкорлик ва ёғоч ўймакорлиги санъатлари асосан уй ичкариси ва айвон безакларида кўпроқ намоён бўлишини китобдаги суратлардан ҳам кўриш мумкин.

Меъморий безак санъатидек бебаҳо мерос кейинги даврларда фақат ўрганилибгина қолмай, балки замонамизга хос катта жамоат биноларида ҳам ўзининг муносиб давомини топди. Алишер Навоий номли театр залларидаги Самарқанд, Бухоро, Хива халқ усталари услубида ишланган ажойиб безаклар, В. И. Ленин музейи, Санъат саройи, Ўзбекистон рассомлар союзининг кўргазма зали ва бошқа жамоат биноларида қўлланган меъморий безаклар ана шундан далолат беради. Китобда мазкур замонавий биноларга ишланган безаклардан намуналар келтирилган.

Ленинграднинг «Стройиздат» бўлими томонидан нашр қилинган «Ўзбекистон ёдгорликларининг меъморий безаклари» китоби катта форматда, юқори сифатли қоғоз ишлатилиб, дид билан ишланган. Ундаги рангли суратларда қадимий санъатга хос нозик чизиқлар ва ранглар бутун жозибаси билан ўз аксини топган. Китоб қадим меъморчилик санъатимиз билан қизиқувчи ҳар бир китобхон учун ажойиб туҳфадир.

Илҳом СУЛТОНОВ.

ХОТИН-ҚИЗЛАР ЙИЛИГА БАҒИШЛАБ

Фрунзе районидаги «Обувная» маҳалласида Халқаро хотин-қизлар йилига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишни маҳалла комитети ва хотин-қизлар Совети ташкил этди. Йиғилишда педагог Л. Тўйчиева, маҳалла комитети раиси Т. Умаров, хотин-қизлар Советининг раиси М. Абдураҳмонова хотин-қизлар йили ўтказилишининг аҳамияти, ўзбек аёлининг порлоқ тақдири ҳақида сўзладилар.

Сўнгра маҳалла аёлларини санъаткорлар табриклашди. Композитор Матниёз Юсупов, хушовоз хонандалар Коммуна Исмоилова, Малоҳат Дадабоева, Клара Жалилова ва бошқалар ўзларининг дилрабо куй ва қўшиқлари билан маҳалла аҳлини мамнун этишди.

Қ. ХУЖАНАЗАРОВ,
Э. ҒОФУРОВ,
пенсионерлар.

СУРАТЛАРДА: (чапдан) колхознинг малакали мутахассисларидан Х. Бектурғонова, механик Ж. Куролов, бригада бошлиқлари С. Ибраев, Б. Нурғузаров, Ж. Саидвалиев ва бош агроном П. Қурбонов дала ишлари ҳақида маслаҳатлашишмоқдалар. Полиэтилен плёнкалари остида кўчат етиш тирилмоқда. Илғор сабзавоткорлардан А. Одилова ва П. Обидова ўртоқлар.

Н. Тўраев фотолари.

САБЗАВОТЧИЛИКДА ИЛҒОР ТАЖРИБА

Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоз сабзавоткорларининг иш тажрибасидан. Уларнинг 1975 йилда олган социалистик мажбуриятлари:

400 центнер

Гектаридан олинадиган сабзавот.

7000 тонна

Давлатга сотиладиган сабзавот.

100.000 сўм

Сабзавотчиликдан олинадиган соф фойда.

ТОҒ ЁНБАҒРИДАГИ ботқоқлик, қамишзорлар ўрнида экин майдонлари барпо этиш, сабзавот етиштиришни кўпайтириш учун хўжалигимизда узоқ вақт кураш олиб борилди. Баҳор, кеч кузда совуқ эрта тушадиган салқин иқлимли шароитда сабзавот ҳосилдорлигини оширишнинг ўзига хос қийинчиликлари мавжуд.

ЁЗ ойларида ҳам эрталаб шудринг тушиши, сабзавот экинларининг касалликка чалинишига сабаб бўлади. Айниқса, кўчат етиштириш ва уни далага олиб чиқиб экиш жуда катта меҳнат талаб қилади. Айни сабзавот экинлари экиш пайтида ёғингарчилик бошланади ва механизацияни ишлатиш қийинлашади. Кузда эса совуқ эрта тушади, ҳосилни тез йиғиштириб олиш ва ерларни ўғитлаб ҳайдаш учун жуда оз вақт қолади. Анашу мураккаб шароитда сабзавот етиштиришни йил сайин кўпайтириш учун курашилмоқда. Илғор тажриба, фан ютуқлари, қудратли техника воситаларидан самарали фойдаланиш туфайли яхши натижаларга эришилмоқда.

Қишлоқ хўжалигини интенсивлаш, деҳқончилик маданиятини ошириш вазифаси йилдан-йилга ижобий ҳал қилинаётир. Экин майдонлари 520 гектарга етди. Янги боғлар, йирик сабзавот майдонлари барпо этилди. Ҳосилдорлик тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида гектар бошига 170 центнерни ташкил қилган бўлса, ўтган йили ҳар гектар ердан 370 центнердан ошириб сабзавот маҳсулотлари олинди. Давлатга 6697 тоннадан ортиқ юқори сифатли сабзавот сотилди.

Мўл ҳосил етиштириш туфайли сабзавотчилик рентабелли тармоққа айланди. Колхозга сабзавотчиликдан 728 минг сўм даромад келди. Шундан 88 минг сўми соф фойдадир. Маҳсулот етиштириш таннархи ҳам камайиб бормоқда. Дала ишларини комплекс механизациялаш, органик ва минерал ўғитлардан унумли фойдаланиш, суғориш ишларини агротехника қоидалари асосида олиб бориш туфайли ана шундай муваффақиятларга эришилмоқда.

Сабзавот ҳосилдорлигини оширишнинг муҳим фактори агротехника тадбирлари комплексини амалга оширишдир. Бу комплексларнинг энг муҳими — алмашлаб экишни кенг жорий этиш. Алмашлаб экиш афзалликлари ҳар томонлама асосланган, алмашлаб экишга йил сайин катта эътибор берилмоқда.

Кўп йиллик ўт ва беда ўрнига дастлабки йили карам экилади. Маълумки, биринчи йил бу майдонларда бегона ўт кўп бўлади. Карамдан кейин эса помидор, бодринг, пиёз, сабзи экиш тавсия этилади. Алмашлаб экишни шу тарзда амалга ошириш ҳосилдорликни кўтариш билан бирга тупроқдаги айрим касалликлар йўқотилади. Утган йилнинг ўзида 25 гектар беда экин майдонларига сабзавот экилди.

Бизнинг шароитда ерости сувлари яқин бўлганлиги учун куз, қиш ойларида дренажлар орқали зах сувларни қочириш ишлари амалга оширилади. Шу билан бирга ерни сифатли ҳайдашга ҳам алоҳида эътибор берамиз. Ер 30—32 сантиметр чуқурликда ҳайдалади. Бунинг фойдали томони шундаки, тупроқ бетидаги бир йиллик бегона ўтлар ва экин томирлари тупроқнинг паст қатламига тушиб, ерни чиринди билан бойитади. Илдизи чуқурга кетувчи карам, помидор экинларининг яхши ривожланишига шароит яратилади.

Ҳосилдорликни ошириш учун кураш экин навларини саралашдан бошланади. Помидор навининг ичида энг мақбули «Волгоград» 5195»дир. У олма шаклида бўлиб, оғирлиги 70 граммдан 120 граммгача бўлади. Бу нав помидор узилгандан кейин ҳам узоқ вақт яхши сақланади, бузилмайди, транспорт ёрдамида ташиш учун қулай. Утган йил ҳар гектар ердан шу навли помидордан 450—500 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди.

Хўжалигимизда бошқа сабзавот районларига нисбатан помидор 10—15 кун кеч экилади. Демак, ҳосилнинг пишиб етилиши ҳам шунга қараб кечикади. Шуни ҳисобга олиб айрим бригадаларда эртапишар «Перемога» навини экаяпмиз. Бу навдан гекатридан 400—450 центнердан ҳосил олинмоқда.

Бу йил қисман майдонларга янги районлаштирилган «Юбилей—50» навли помидорни экишни планлаштирганмиз. Янги навнинг яхши томони шундаки, юқори ҳосил бериш билан бирга икки-уч теримда 450—500 тоннадан ҳосил йиғиб олиш мумкин. Шунингдек, пўстлоғи қаттиқ, пишгандан кейин ҳам палакда ўн-ўн беш кун яхши сақланади. Ҳар бир дона помидорнинг ўртача оғирлиги 50 граммдан 70 граммгача тўғри келади. Бизнинг шароитда совуқ эрта тушишини ҳисобга олганда ҳосилни эрта йиғиб олиш имкони туғилади. Келгусида эса бу нав помидорни механизация ёрдамида териб олиш кўзда тутилмоқда.

Узоқ йиллар карамнинг бир неча навларини тажрибада синаб, юқори ҳосиллиларини экаяпмиз. Эртаги «Тошкент—1» навли карам бизнинг ер шароитида мўлжалдаги ҳосилни бермоқда. Кечки «Студия» навидан 450 центнердан ошириб ҳосил олинди. Шунингдек, кечки «Қоратол» пиёз нави, «Тошкент-740» навли бодрингдан мўл маҳсулот етиштирилаётир.

ХЎЖАЛИГИМИЗДА юқори ҳосилли бригадалар сони йил сайин кўпайиб бормоқда. Абдуқойим Мавлонов бошлиқ бригада коллективи бир беш йилликда икки беш йиллик планини бажариш ташаббуси билан чиққан эди. Ҳозир улар зиммаларига олган ана шу мажбуриятни ошириб бажардилар. Бу йил улар ўнинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот топширадилар. Утган йили бригада коллективи ҳар гектар ердан 410 центнердан ошириб сабзавот маҳсулотлари етиштирди. 460 центнердан карам, 450 центнердан помидор олинди. Бекат Нурғузоров, Сорибой Ибраев бошлиқ бригадаларда ҳам юқори ҳосил етиштирилмоқда.

Бизнинг ички имкониятларимиз, резервларимиз ҳали кўп. Камҳосилли бригадаларни юқори ҳосиллилар даражасига етказиш учун бор куч ва имкониятлардан тўлароқ фойдаланишимиз керак. Бу йил олдимизга ана шу вазифани қўйдик.

Бригадаларда ҳосилдорликни тенглаштириш ҳисобига колхоз бўйича ҳар бир гектар ер ҳосилдорлигини 30—40 центнерга оширамиз.

Ички имкониятлардан яна бири сабзавот уруғини етиштиришдир. Кейинги йилларда хўжалигимиз учун зарур бўлган сабзавот уруғини ўзимизда етиштиришга киришдик. Масалан, пиёз, бодринг, ва бошқа уруғлар шу ерда тайёрланиб, энг юқори ҳосил берадиганлари саралаб олинмоқда. Уруғлик сифатига, уни экишга тайёрлаш процессига алоҳида эътибор берамиз. Помидор уруғи экиш олдидан ўн икки соат 20—22 даража иссиқликда, шунча муддатда эса 5 градус совуқликда сақланади. Бунинг аҳамияти шундаки, экиладиган уруғ иссиқ ва совуқ ҳавога мослашади. Натижада униб чиққандан сўнг ҳам ниҳол иссиқ-совуққа чидамли бўлади. Бодринг уруғи 40—45 даража иссиқликда 18—20 соат сақланади. Бу тадбир уруғ униб чиққандан кейин кўчатларда оналик гулларининг кўпайишига олиб келади.

Юқори ҳосил етиштиришда кўчат қалинлигининг нормал бўлиши ҳам асосий роль ўйнайди. Помидор 70х80 схемада экилади. Шунингдек, кўчатларга механизация ёрдамида ишлов бериш, озиқлантириш анча енгиллашади. Йилдан-йилга сабзавотчиликни комплекс механизациялашга маҳаллий ва минерал ўғитлардан унумлироқ фойдаланишга эътибор берилмоқда. Экин қатор оралари культивациялаш билан бир вақтда озиқлантирилади. Ҳар гектар майдонга 30 тоннадан ортиқ органик ўғит берилади. Органик ўғит ҳосилдорликни оширишнинг асосий омили бўлиб хизмат қилмоқда. Бу ўғит тупроқнинг таркибини ҳар хил минерал ўғитларга бойитади, унумдорлигини оширади.

* * *

САБЗАВОТЧИЛИКДА муваффақият ҳар томонлама кўчат етиштиришга боғлиқ. Олдинлари кўчат парникларда етиштирилар эди. Бу шароитда кўчатни ўстиришда анча қийинчилик туғилди. Совуқ қаттиқ кунларда парник ойналарини кўтариб, кўчатларни шабодалатиб туриш, расад қилиш мумкин эмас эди. Шунинг учун ҳам ўз вақтида расад қилинмаган кўчатлар қалин бўлиб, нимжон ўсди. Кейинги йилларда биз енгил типдаги полиэтилен пленкалари билан ўралган теплицаларда кўчат етиштиришга ўтдик. Ҳозир беш минг квадрат метр майдонда ана шундай енгил теплицалар ишга туширилди. Тажриба шуни кўрсатдики, бундай теплицаларда доимий микроклимит сақланади. Кўчатлар бақувват бўлиб ўсиши, вақтида расад қилишга шароит яратилади.

Далаларга ёппасига кўчат экиш ишлари апрелнинг иккинчи ярмидан бошланади. Олдинлари помидор, карам кўчатлари экиш қўл кучи билан бажарилганлиги учун экиш муддати 2—3 ҳафтагача чўзиларди. Вақтдан ютқазиш билан бирга, экиш сифатига ҳам путур етарди. Кўчатлар нотекис экилганлиги сабабли унга ишлов бериш, озиқлантириш пайтида 15—20 процент кўчат нобуд бўларди. Ҳозирда кўчат экиш агрегатларидан унумли фойдаланаяпмиз. Машиналарда эгатлар тўғри олинади. ва кўчатлар бир хил қалинликда, бир текисда ўтқазилади. Белгиланган майдонга қўл кучи билан экилганга нисбатан техникада экилганда кўпроқ кўчат кетади. Экиш билан бир вақтда кўчат тагига сув қўйилади. Ҳар гектар майдонга эртаги карамдан 50 минг кўчат экилса, кечкисидан эса 35 минг тўп экилади. Йил охиригача ана шу кўчат тўла сақланиб қолинади.

Тўлиқ гектар, тўлиқ кўчат учун кураш экиш давридан бошланади. Кўчатни сифатли экишга алоҳида эътибор берамиз. Колхозчи ва механизаторларга ишнинг сифатига қараб ҳақ тўлаш жорий этилган. Йил охиригача барча бажарилган ишнинг энг аввало сифатига қаралади. Бу тадбир ижобий натижалар берди. Дала ишлари агротехника муддатларида, юқори сифатли ўтказилаётганлиги сабабли ҳосилдорлик кўтарилмоқда.

Юқорида олдингига нисбатан кўчат қалинлигини оширишга эришяпмиз, деган эдик. Демак, кўчат қалинлиги ортгандан кейин озуқага бўлган талаби ҳам ортади. Тупроқда етарли органик ва минерал ўғит бирикмаларини сақлаш, экинни етарли озуқа билан таъминлаш демакдир. Шунинг учун ҳам тупроқни маҳаллий ва минерал ўғитлар билан кўпроқ озиқлантираяпмиз. Агротехника картограммаси бўйича, ҳар гектар ерга 50 тоннадан органик ўғит, 200 килограммдан соф азот соламиз.

Сабзавот экинларига шарбат бериш ҳам қўлланилмоқда. Биз ер ҳайдашдан олдин ҳар гектар ерга 40 тоннадан қўй қийи чиқарамиз. Экин парвариши пайтида ҳам минерал ўғитга қий аралаштирилиб, озиқлантирилади. Шарбатни оддий усулда тайёрлаймиз. Карта бошида чуқур қазилиб, ичига гектар ҳисобида уч-тўрт тонна гўнг ташланади ва устидан сув қуйилади. Ўғит сув билан экин илдизига сингади.

Кўчат қалинлиги оширилгандан сўнг тупроқ намлигини сақлаш ҳам керак бўлади. Ерда бир текис нам сақлаш учун экин майдонларини текислаш талаб этилади. Суғориладиган майдонларни текислаш ишларини изчиллик билан амалга ошираяпмиз. Эртаги сабзавот экинлари экилган майдонларни кузда, кечки сабзавот майдонларини эса эрта баҳорда махсус механизмларда сифатли текислаймиз. Шунингдек, капитал планировка ишларини авж олдираяпмиз. Кейинги 2—3 йил ичида 300 гектардан ортиқ майдон капитал текисланди. Яхши текисланган майдонларга кўчат сифатли экилади. Эгат ораларига сув тараганда кўчатлар қониб сув ичишига имконият яратилади.

Ер шароитимиз суғориш даврида сувчилардан катта маҳорат талаб этади. Чунки, ерости суви яқин бўлганлиги учун экинни суғоришда захлатиб юбормаслик керак. Шунинг учун ҳам ўқариқларни 50—100 метр масофада оламиз. Иссиқ кунларда экин асосан кечаси суғорилади.

Сабзавот экинларини сунъий ёмғир ёғдириш қурилмалари билан суғориш мақсадга мувофиқдир. Масалан, карам кўчати ёмғир ёғдириш орқали суғорилганда танасида намлик доимо сақланади ва ҳосилдорлиги бирмунча юқори бўлади. Сабзавот хўжаликларида ана шу қурилма етишмайди. Кейинги йилларда бу қурилмалардан кўплаб сотиб олиш, ундан самарали фойдаланиш тадбирларини белгилаяпмиз.

Ҳар бир сабзавот экинини суғориш нормаси бор, албатта. Сувни маълум муддатларда зарур миқдорда қуйиш яхши натижа беради. Масалан, нормадаги сувнинг 60—70 процентини кўчат етилиб, ҳосилга кириш олдида берилгани маъқул. Бу пайтда кўчатлар мева тугиб, етилаётгани учун кўпроқ сув талаб қилади.

Суғориш ишларини кечаю-кундуз олиб борамиз. Биринчи марта экиш билан бир вақтда сув ҳар бир уяга ярим метр чуқурликда экиш агрегати ёрдамида берилади. Сувнинг кўчатнинг ўзига қўйилиши икки томонлама фойдаладир. **Биринчидан** кўчат қониб сув ичади ва тез авж олади. **Иккинчидан,** кўчат атрофидаги бегона ўт сувсиз қолади, бегона ўтлар ҳа деганда ўсиб чиқавермайди.

Сувдан кейин эгат ораларида чуқур культивация ўтказамиз. Парвариш мавсумида икки-уч марта 16—18 сантиметр чуқурликда ишлов берилади. Бунда тупроқда нам сақланиши билан бирга кўчат томирларининг яхши озиқланишига яхши шароит яратилади.

Сабзавотчиликда кўп меҳнат талаб этадиган иш — бу ҳосил йиғим-терими. Пишиб етилган ҳосилни тез йиғиштириб олиш учун барча куч ва имконият ишга солинади. Ҳар бир бригадада 30—40 киши бир жойда ишлайди. Уларнинг меҳнат қилиши ва дам олиши учун қулай шарт-шароит яратилади. Дала шийпонларида иссиқ овқат ташкил этилади. Ўзаро социалистик мусобақанинг энг оммавий формаларидан фойдаланилади. Дам олиш пайтида ҳар хил суҳбатлар, лекциялар, семинарлар, тажриба машғулотлари ўтказилади.

Кейинги йилларда оғир қўл меҳнати талаб қиладиган ҳосил терımини механизация кучи билан бажаришга ҳаракат қилинмоқда. Шу сабабли помидорнинг янги механизмлар билан териш мумкин бўлган навлари синовдан ўтказилмоқда.

* * *

ХЎЖАЛИГИМИЗДА меҳнатни ташкил қилишга алоҳида эътибор берилмоқда. Ҳозир 7 та йирик сабзавотчилик бригадаси мавжуд. Кейинги йилларда бригадаларни ихтисослаш ишлари ҳам амалга оширилаяпти. Ҳосилдорликни янада кўтариш вазифаси илғор ишлаб чиқариш технологиясини жорий этиш, янги резервларни ишга туширишни талаб этмоқда. Сабзавот турларини кўпайтириш ва ер шароитига қараб экиш тадбирлари ишлаб чиқилди.

Илғор тажриба, фан ютуқларидан омилкорлик билан фойдаланиш деҳқончиликдаги муҳим масалалардан бири дир. Яқиндан бошлаб хўжалигимизда оралиқ экин экиш синаб кўрилмоқда. Кузда экиндан бўшаган ерга «жавдар» ёки «рапс» экилади. Бу ўт 15 апрелда ўримга келади. Ўт ўриб олингандан сўнг ер тезда ҳайдалиб, сабзавот экинлари экишга тайёрланади. Оралиқ экиннинг ҳар гектаридан 200—300 центнердан кўк масса олиб, чорва молларига едирилади. Оралиқ ўт ерни бегона ўтдан тозалайди, органик ўғитларга бойитади, чорва маҳсулдорлигини оширишда ҳам катта имкон беради. Оралиқ экин майдонини кенгайтириш, тупроқ унумдорлигини оширишга, чорвачиликнинг мустаҳкам ем-хашак базасини яратишга шароит яратади.

Эндиликда деҳқончилик ишларини малакали ишчан коммунистлар бошқарсалар, мўлжалдаги иш амалга ошади. Ҳозир еттита бригаданинг 4 тасига олий маълумотли, қолганларига эса ўрта махсус маълумотли агрономлар раҳбарлик қилмоқда. Хўжалигимизнинг бошқа тармоқларига ҳам олий маълумотли кишилар бошлиқ. Улар илғор тажриба ва фан ютуқларидан хабардор бўлибгина қолмай, унинг тарғиботчилари ҳамдир.

Бригадаларни ихтисослаш, сабзавот экинларидан мўл ҳосил етиштириш билан хўжалик иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамланмоқда. Кейинги икки йил ичида ихтисослаштирилган бригадаларда ҳосилдорлик кескин кўтарилиб кетди. Махсус ўрта маълумотли агроном, тажрибали сабзавоткор Сорибой Ибраев бошлиқ бригадада ўтган йили 430 центнердан ошириб сабзавот маҳсулоти олинди.

Бизда кадрлар ўқуви ҳам яхши йўлга қўйилган. Тажрибали сабзавоткорлар, олий маълумотли агроном, бригада бошлиқлари, бухгалтерия ходимлари қишки ўқув ойларида деҳқонлар, механизаторлар, сувчи ва чорвадорлар билан доимий машғулот ўтказиб турадилар. Қишлоқ хўжалигининг турлари бўйича саккиз тўгарак ташкил этилган. Шу жумладан, деҳқончилик бўйича ишлаётган олти тўгаракда бу йил 161 киши қатнашади. Чорвачиликда 28 та, механизацияда 27 кадр доимий иштирок этаяпти. Машғулотлар ҳар ҳафта икки соатли программада олиб борилади. Ўқувда колхозчилар илғор фан ютуқлари иқтисодий билимлар билан атрофлича танишадилар. Шунингдек, ёз ойларида ҳам бригада дала шийпонларида семинар ўқувлари ўтказилади. Семинарда дала ишларида яхши кўрсаткичларга эришаётган бригадалар иш тажрибаси, меҳнат намуналари оммалаштирилади.

Сабзавоткорларимиз янги-янги меҳнат муваффақиятларига эришмоқдалар. Беш йиллик план тўрт йилда ошириб адо этилди. Бу йил 7 минг тоннадан ортиқ маҳсулот етказиб берилади. Ўнинчи беш йиллик план ҳам ошириб бажарилади. Қўлга киритилаётган ана шу муваффақиятлар сабзавотчиликни ихтисослаш, комплекс механизациялаш, химиялаш туфайли бўлмоқда. Сабзавотчилик истиқболи илғор технологияни янада кенг жорий этишдадир.

Бу йил сабзавоткорларимиз зиммаларига катта мажбурият қабул қилдилар. Ҳар гектар ердан 400 центнердан сабзавот маҳсулотлари етиштиришга бел боғланди. Помидор, карам, пиёз ҳосилдорлиги ўртача 450 центнердан юқори бўлади. Шу кунларда эртаги карам далага экиб бўлинди. Помидор экишни ҳам ўз вақтида, сифатли ўтказамиз. Ҳозир ерларни экишга тайёрлаш, минерал ва маҳаллий ўғит чиқариш давом эттирилмоқда. Ҳамма бир тан бир жон бўлиб, юксак мажбуриятни бажаришга киришиб кетди.

Биз қуйида сабзавотчиликдаги айрим проблемалар ҳақида тўхталмоқчимиз.

Ҳозирги пайтда юқори ҳосил етиштиришдан уни реализация қилиш мушкул, деса бўлади. Чунки, оддий помидор яшчиклари етишмаслиги, борининг ҳам уч-тўрт марта ишлатилгандан кейин ишга яроқсиз ҳолга келиб қолиши тайёр маҳсулотларни етиштириш ва топширишда қийинчилик туғдирмоқда, сабзавот таннархига салбий таъсир кўрсатмоқда. Деҳқонларимиз саноат корхоналарида аллақачон пластмасса яшчиклар ишлаб чиқариш вақти етиб келди, деган хулосага келмоқдалар. Сабзавоткорлар учун пластмасса яшчик ва челаклар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш хўжаликка катта иқтисодий фойда келтирган бўлур эди. Уч тонналик маҳсулот ташиладиган автомашиналар аллақачон эскириб қолди. Уларни замонавий йирик автомашиналар билан алмаштириш вақти келди. Шунингдек, сабзавот қабул қилишда ва савдода қатор камчиликлар мавжуд.

САБЗАВОТ савдосининг янги формаларидан фойдаланиш, хўжаликларда маҳсулот сақлаш омборлари, холодильник қуриш учун етарли шароит бор. Лекин ана шу ишларни амалга ошириш ҳақида ҳеч ким қайғурмаяпти. Ана шунда сабзавоткорларимизга янада қулайлик туғдирилган, етиштирилган маҳсулотнинг сифати яхшиланган бўлар эди.

Беш йилликнинг якунловчи йилида улкан зафарларни кўзлаб иш юритаётган сабзавоткорларимиз, чорвадорларимиз меҳнат ғайратлари жўшқин ҳолда ишламоқдалар. Чорвадорлар бу йил ҳар бош сигирдан олинадиган сут миқдорини 300—400 литрга кўпайтириш, қўзилатиш мавсумини уюшқоқлик билан ўтказиб, ҳар юз совлиқдан 110 тадан қўзи олиш ниятида яшамоқдалар. Улар ўз меҳнатлари билан беш йилликни муваффақиятли якунлашга аҳд қилишган.

А. АБДУХОЛИҚОВ — Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоз раиси.
П. ҚУРБОНОВ — колхоз бош агрономи.

(Ушбу саҳифани «Тошкент ҳақиқати» мухбири Н. Тўраев тайёрлаган).

ЖОНЛИ ТАРИХ САҲИФАЛАРИ

Эшмат ака бугун мактабга одатдагидан кўра эртароқ келди. Чунки бугун ўтадиган дарси ҳам одатдаги дарслардан эмасди. Кеча шу темага тайёрланаётиб, кўз ўнгида жуда кўп воқеалар жонланди. «Немис-фашист босқинчиларининг Москва яқинида тор-мор қилиниши» деган темага китобдан ташқари собиқ жангчи Эшмат аканинг ўзи ҳам бир қанча эпизодларни киритиши мумкин. Тун сокинлигида бирнеча соат ўлтириб ана шу хотираларини қоғозга туширди.

Дарсга қўнғироқ чалинди. Эшмат ака Улуғ Ватан уруши йилларида Москва остоналарида қаҳрамонлик намуналарини кўрсатган жангчилар тўғрисида ҳикоя қиладиган альбомни қўлига олиб, 10-синфга йўл олди. Ўқувчилар бу гал унинг ўтаётган дарси аввалгиларига нисбатан янада жонлироқ, янада мароқлироқ эканидан берилиб тинглашарди.

Улуғ Ватан уруши қатнашчиси халқ маорифи аълочиси Эшмат Нурматов олис жанг йўлларини босиб ўтган.

— Фашист газандалари она тупроғимизга ваҳшийларча бостириб кирганида мен Ғарбий Белоруссиянинг Белосток областида ҳарбий хизматда эдим, — ҳикоясини бошлади у. — Биз душманга қарши биринчи марта Смоленскда жангга кирдик. 1941-йилнинг қишида қаттиқ яраланиб, госпиталда даволангач, командирлар тайёрлаш курсига ўқишга бордим. Уни тугатгач, взвод командири вазифасида яна жангга кирдим. Бизнинг 22-гвардиячи полкимиз 1942 йилнинг қишида Москва яқинида душманга қақшатқич зарба берди. Шундан сўнг бундан бир неча ой илгари чекинаётганимизда ўзим ярадор бўлган Ярсов қишлоғини озод қилдик. Ана шу дамдаги қувончни, ғурур туйғусини сўз билан ифода этиш қийин...

Орадан яна анча муддат ўтди. Днепр дарёси бўйида яраланиб Қозонда даволанганимдан сўнг Туркистон ҳарбий округига юборишди. 90-ўзбек бригадасининг биринчи батальонида разведкачилар взводига командир бўлдим. Биз бу бригада билан 1942 йилнинг декабрида Сталинград яқинида фронт линиясини ёриб ўтиб, фашистларни тор-мор қилдик.

Калач шаҳри ғарбидаги бир қишлоқда бўлган воқеа сира ёдимдан чиқмайди. У ерда фашистлар чекинаётиб, мактаблар, уйларни вайрон қилишган, қарияларни ва гўдакларни найза санчиб ўлдиришган. Бир онаизор милтиқ найзаси билан ўлдирилган ёш боласининг мурдасини кўрсатиб, фарёд чекди... Шу куни фашистларни 40 чақиримдан ортиқроқ масофага қувиб бордик.

Донец дарёсининг бир томонида немислар, иккинчи соҳилида эса бизнинг жангчиларимиз туришарди. Мени бош штабга чақириб, дарёдан ўтиб «тил» олиб келишни буюришди. Душман штаби қоровуллар билан доим мудофаа қилиб туриларди. Бизнинг вазифамиз — ана шу қоровулдан биронтасини олиб келиш. Тунда 7 киши дарёдан ўтдик. 4 қоровулнинг учтасини гумдон қилиб биттасини тириклай олиб келдик. Шу операцияга бошчилик қилганим учун Қизил Юлдуз ордени билан мукофотландим.

...1-Украина фронтида Тернополь районидан 70 километр нарида душман 60 танк билан ҳужумга тайёрланаётгани ҳақида хабар эшитдик. Бизнинг полкимиз ана шу танкларнинг ҳужумини тўхтатиш ҳақида буйруқ олди. Қаттиқ жангда душманнинг 10 танкини ёндириб юбордик. Мен бошлиқ взводга берилган буйруқ — тепаликни эгаллаганимиз учун иккинчи марта Қизил Юлдуз ордени билан мукофотландим...

* * *

Орджоникидзе районидаги 32-ўрта мактабга қадам ранжида қилсангиз, эшикдан кираверишда Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг суратлари қўйилган стендга нигоҳингиз тушади. Стендда моҳир педагоглар Исмоил Ҳакимжонов, Ғали Азизов, Турсунбой Толипов, Расул Дақибоев, Маҳаммаджон Қорабоевлар қаторида Эшмат аканинг ҳам сурати бор. Эшмат Нурматов урушдан кейинги йилларда ёш авлодни тарбиялашдек муқаддас ишга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда.

Ф. ТОЖИЕВ,
ўқитувчи.

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

МУКОФОТГА «МОСКВИЧ»

Бўка районидаги Фрунзе номли колхоз меҳнаткашлари ўтган йили катта муваффақиятларга эришдилар. Улар пахта етиштириш давлат планини ошириб бажардилар.

Меҳнатда алоҳида ўрнак кўрсатганлар яқинда колхоз правлениеси томонидан муносиб мукофотланди. Улар орасида 8-бригада бошлиғи Тоймирза Беков ҳам бор эди. У бригадага саккиз йилдан бери етакчилик қилиб келади. Қисқа муддат ичида бригаданинг иш унуми анча ошди, пахтанинг таннархи арзонлашди.

Бригадир Тоймирза ака ўрнак кўрсатиб ишлаганлиги учун «Москвич—412» енгил автомашинаси билан мукофотланди. Т. Беков бунга жавобан якунловчи йилда зарбдор меҳнати билан яна илғорлар сафидан ўрин олишга ваъда берди.

А. ҚОРАЕВ,
колхозчи.

БЎЛАЖАК МЕХАНИЗАТОРЛАР

Ўттиздан зиёд ёшлар 1-«Пискент» совхозида очилган механизаторлар тайёрлаш курсида билим олмоқда. Улар курсни тамомлаганларидан сўнг совхозда механизаторлик қиладилар.

Машғулотларни Т. Носирхонов, С. Исмоилова, З. Ғуломов каби тажрибали ўқитувчи ва инструкторлар олиб боришмоқда. Курс тингловчилари билимларини практикада мустаҳкамламоқдалар.

Шундай курс яқинда 2-«Пискент» совхозида ҳам иш бошлади.

Н. МАМАТОВ,
ишчи.

БАЙРАМ ТАРАДДУДИ

Республика кинематография союзи қошидаги киночилар уйида овозсиз «Рамазон» фильми билан ўзбек киноси тарихи кўриги бошланди. Кўрик Ўзбекистон кино санъатининг 50 йиллигига бағишланади.

Кўрик давомида таниқли киношунос ва санъатшунос олимлар ўзбек киносининг босиб ўтган йўли ҳақида лекция ва суҳбатлар ўтказмоқда. Шунингдек, Ўзбекистон кино санъати музейи шу санага бағишлаб, «Ўзбек киноси 50 ёшда» номли кўргазма ташкил этаяпти. У 15 апрелда Ленин номли хиёбонда очилади.

Музей ходимлари Буюк Ғалабанинг 30 йиллигига ҳам қизғин тайёргарлик кўришмоқда. Улар ҳозир «Ўзбекфильм» киностудиясининг Улуғ Ватан уруши даврида яратган фильмларига бағишланган кўргазма тайёрлаяптилар.

Ю. АҲМЕДОВ,
илмий ходим.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00—МОСКВА. 18.15 ТОШКЕНТ. 18.20 — Мультфильм. 18.30—«Ахборот» 18.45 — «Прогресс» программаси. 19.15 —Ўн минут музика. 19.25 — «Ахборот». 19.45—Фигурали учиш. 21.15 —МОСКВА. Хоккей: ЧССР—СССР. 23.30 — Мультфильмлар. 24.00 — «Вақт». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25 —ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.15—МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Поэзия. 20.00 — Адресимиз — Совет Иттифоқи. 21.15 — ТОШКЕНТ. Кўкламги экиш кундалиги. 21.35— Концерт.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 8|IV да **Князь Игорь**, 9|IV да **Лайли ва Мажнун**, 10|IV да **Антоний ва Клеопатра**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8|IV да **Лукаш Ботир**, 9|IV да **Аяжонларим**, 10|IV да **Чақмоқ**.

«СРЕДАЗНЕФТЕГАЗСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ АВТОТРАНСПОРТ КОНТОРАСИГА

шофёрлар, автослесарлар, бухгалтерлар, қоровуллар, юкчилар, мисгарлар, автоэлектриклар, трассада ишлаш учун механиклар, электриклар, газэлектр пайвандчилари

КЕРАК

Тошкент шаҳрида ва газопровод трассаларида ишлаш учун Тошкент шаҳрида ва Тошкент области районларида пропискада турувчилар қабул қилинадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй—Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация Бюроси.

«ТАШХЛЕБТОРГ» ҚОШИДА ОЧИЛГАН

нон, нон-булка маҳсулотлари, шунингдек кондитер маҳсулотлари билан савдо қилувчи кичик сотувчилар тайёрлайдиган

3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

8—10 синф ҳажмида маълумотли, 18 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар

ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Ўқувчиларга 42 сўмдан 48 сўмгача стипендия берилади.

Кирувчилар: паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат ва соғлиғи тўғрисидаги справкани топширадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Киров район, Темирязев кўчаси, 2-уй, кадрлар бўлими (49, 19-автобусларнинг «Ташхлебторг» бекати).

„БАҲОР" КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

12 АПРЕЛЬ КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА,
13 АПРЕЛЬ КУНДУЗ СОАТ 4 ВА КЕЧ 7 ЯРИМДА
ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ «БАҲОР» ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

СССР ХАЛҚ АРТИСТИ, ДАВЛАТ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ
МУКАРРАМА ТУРҒУНБОЕВА
ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТИ, ДАВЛАТ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ
РАЪНО НИЗОМОВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: **РАВШАНОЙ ШАРИПОВА, ВАЛЕНТИНА РОМАНОВА**;

Солистлар: Хайрулла **ЛУТФУЛЛАЕВ**, Бахтиёр **ЙЎЛДОШЕВ**, Жўрахон **РАҲИМОВ**.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — СССР халқ артисти М. ТУРҒУНБОЕВА.

Ансамблнинг музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Б. АЛИЕВ.

Касса соат 12.00 дан ишлайди.

ТУРИЗМ—ДАМ ОЛИШНИНГ ЭНГ ЯХШИ ТУРИДИР

ТУРИСТ

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯ БЮРОСИ

ПОЕЗДДА, САМОЛЕТДА ВА АВТОБУСЛАРДА ЖОНАЖОН ВАТАНИМИЗ БЎЙЛАБ ҚИЗИҚАРЛИ САЁҲАТЛАР! ТАШКИЛ ҚИЛАДИ

«ТОШКЕНТ» туристик поезди — 7 майда «Тошкент—Куйбишев—Ульяновск—Қозон—Ленинград — Псков —Новгород —Волгоград — Тошкент» маршрути бўйича жўнайди ва 24 майда қайтиб келади.

Путёвка баҳоси — 202 сўм.

«ДИЛОРОМ» туристик поезди — 8 майда «Тошкент—Бухоро—Самарқанд—Тошкент» маршрути бўйича жўнайди ва 11 майда қайтиб келади.

Путёвка баҳосига: купейли вагонларда бориш ва келиш, ҳамда яшаш, вагон-ресторанда кунига уч маҳал овқатланиш, шаҳарлардаги экскурсия хизмати киради.

26 майда «ТОШКЕНТ—БЕРДЯНСК— ЗАПОРОЖЬЕ—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича самолёт учади ва 14 июнда қайтиб келади.

16 майда «ТОШКЕНТ—МОСКВА—КОНСТАНТИНОВО—РЯЗАНЬ—ЮРМАЛА—МОСКВА» маршрути бўйича самолёт учади.

Саёҳат 2 июнгача давом этади.

21 апрелда «ТОШКЕНТ—МОЖЕЙКАЙ—ПАЛАНГА—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича самолёт учади ва 11 майда қайтиб келади.

«Н. А. ДОБРОЛЮБОВ» пароходи — 29 апрелдан 16 майгача Волга дарёсида «МОСКВА—РЯЗАНЬ—ГОРЬКИЙ—ҚОЗОН—ПЕРМЬ—УЛЬЯНОВСК—КОСТРОМА—ЯРОСЛАВЛЬ—КАЛИНИН—МОСКВА» маршрути бўйича 18 кунлик саёҳатга жўнайди.

ПУТЁВКАЛАРНИ НАҚД ПУЛГА ВА ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН СОТИБ ОЛИШ МУМКИН.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар—61, Т. Шевченко кўчаси, 44-уй, Телефон: 320972.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МАКТАБГАЧА ТАРБИЯ ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТИ

1975—76 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ЎЗБЕК ВА БОШҚА МАҲАЛЛИЙ МИЛЛАТ ҚИЗЛАРИДАН БОЛАЛАР БОҒЧАЛАРИ УЧУН ТАРБИЯЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

Билим юртига 8 ва 10 синфни битирган хотин-қизлар қабул қилинади.

ЎҚИШГА КИРУВЧИЛАР 1 МАЙДАН 20 МАЙГАЧА ҚУЙИДАГИ ФАНЛАРДАН ИМТИҲОН ТОПШИРАДИЛАР:

8 синфни битирганлар: она тили (ёзма) ва математика (оғзаки)дан;

10 синфни битирганлар: адабиёт (иншо) ва СССР тарихидан.

Билим юртига кирувчилар директор номига ариза ёзиб, унга қуйидаги ҳужжатларни қўшиб тақдим қиладилар: маълумоти тўғрисидаги шаҳодатнома ёки аттестат (асл нусхаси), меҳнат дафтарчасидан кўчирма (меҳнат стажи борлар учун), 4 та фотосурат 3x4 см, соғлиғи ҳақида 286-формадаги медицина справкаси.

АРИЗАЛАР 30 АПРЕЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Красноводская кўчаси, 114-уй (1, 74, 62, 10-автобусларнинг «Троицкий поворот» бекати).

БУЮК ҒАЛАБАГА БАҒИШЛАНАДИ

Ўзбекистон Фанлар Академияси бош кутубхонаси залида совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги Буюк Ғалабасининг 30 йиллигига бағишланган китоблар кўргазмаси ташкил қилинди.

Кўргазмада кўпмиллатли қаҳрамон совет халқининг Улуғ Ватан уруши йилларидаги жанговар ва меҳнат жасорати ҳақида ҳикоя қилувчи ўнлаб китоблар намойиш этиляпти. Ана шу даврга оид ҳарбий-тарихий ва илмий китобларда Буюк Ғалабамизнинг манбалари, Коммунистик партиямизнинг раҳнамолик роли, фронт ва фронт орқасида совет халқларининг оммавий жасорати, урушда совет ҳарбий фанимизнинг улкан ютуқлари ва бошқа масалалар ўз аксини топган.

Кейинги йилларда Марказий ва республика нашриётларида Улуғ Ватан уруши ветеранлари, совет қўмондонлари томонидан ёзилган кўплаб хотира китоблари чоп этилди ва китобхонлар орасида жуда машҳур бўлиб кетди. Кўргазмада ҳам ана шундай китобларга кенг ўрин берилган. Совет Иттифоқи маршаллари Г. К. Жуков, А. М. Василевский, К. Рокоссовский, А. А. Гречко ва бошқаларнинг хотира китоблари шулар жумласидандир. Шунингдек қаҳрамон шаҳарлар, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, атоқли саркардаларимиз, ҳақидаги китоблар, адиб ва журналистларнинг уруш мавзудаги айрим асарлари ҳам кўргазмага қўйилган.

Кўргазмада Совет Армиясининг Шарқий Европадаги мамлакатларнинг фашизм зулмидан озод бўлишидаги халоскорлик роли атрофлича ёритилган китоблар ҳам намойиш этиляпти.

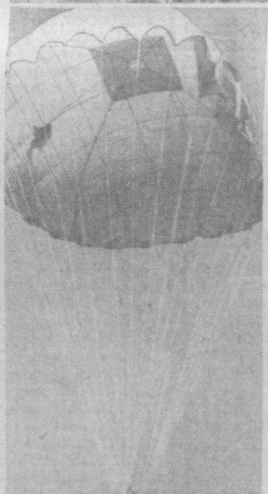

ТОШКЕНТ ДОСААФ авиация спортклуби қатнашчилари ўз базаларида амалий машғулотларни бошлаб юбордилар. Парашютчилар самолётдан тўғри сакрашда, ерга аниқ қўнишда ёрдам берувчи машқларни бажармоқдалар.

Учувчи-спортчилар эса ўқув самолётларини старт олди кўригидан ўтказмоқдалар, двигателларни текшириб кўрмоқдалар.

Суратларда: парашютчи-спортчилар машқида; учувчи-инструктор Олег Беляев (ўнгдан чапга) учувчилар Г. Германович, А. Акбаров ва Р. Салаватуллинлар билан парвозлар режасини тузмоқда.

Р. Шамсутдинов фотоси, ЎзТАГ.

КИЧКИНТОЙЛАР УЧУН

Пионер ёзига ҳали бор. Аммо, бунга ҳозирданоқ катта тайёргарлик ишлари бошланиб кетди.

Бу йил областимиз пионерлари ва ўқувчилари учун яхши совғалар тайёрланади. Янгидан очиладиган типовой пионерлар лагерлари шулар жумласидандир.

«Узгипромеспром» институти архитекторлари томонидан яратилган лойиҳа асосида қуриладиган пионерлар лагери 320 ўринга мўлжалланган. Унда ухлаш корпуси, ёзги кинотеатр, гулхан ёқиш майдончаси, чўмилиш учун ҳовузлар ҳам бўлади.

Бу йил шу лойиҳа асосида биринчи бўлиб Оҳангарон районида лагерь очилади.

ЯШИЛ ЛИБОС

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Тошкент шаҳрини обод, кўкаламзор ва замонавий пойтахтга айлантириш ишларини янада авж олдириш ҳақидаги қарорига жавобан Киров райони меҳнаткашлари ажойиб ташаббус бошладилар. Улар оммавий шанбаликлар ўтказиш йўли билан 113 минг туп дарахт ва 500 минг туп гул кўчати ўтқазишга қарор қилдилар. Ҳозир кўчатлар ўтқазиш, кўча ва майдонларни тартибга келтириш ишлари қизитиб юборилди.

Бу ишларда район мактабларидаги комсомол-ўқувчилар ҳам актив иштирок этишяпти. 9, 12, 63, 220, 235 ва 240-мактаб коллективларининг ғайрати билан 3000 туп дарахт ўтқазилди, минглаб туп яшил тўсиқ барпо этилди.

Кейинги ўтган шанбаликда Ленин проспекти, Навоий, Энгельс кўчалари ва Юнусобод массивида 3800 туп дарахт экилди, 13400 дона яшил тўсиқ яратилди. Мингдан ортиқ гул кўчатлари ўтқазилди. Бу шанбаликда «Юлдуз» фирмаси ишчи-хизматчилари, алоқа институти ва ҳисоб-кредит техникумининг студентлари. Милиция олий ва ўрта махсус мактабларининг курсантлари фаол қатнашдилар.

С. СУЛТОНОВ.

Спорт

МУЗ УСТИДА РАҚС

Тошкентда бўлиб ўтаётган СССР кубоги учун фигурали учиш мусобақаларида ўзбекистонлик ёш спортчиларнинг чиқишлари томошабинлар чеҳрасида илиқ табассум уйғотмоқда. Ёш фигурачиларимизда маҳорат у қадар зўр бўлмаса ҳам, СССР кубоги мусобақаларида иштирок этаётганликларининг ўзи Ўзбекистонда спортнинг бу нафис тури ўз ўрнини топиб олганидан далолат бериб турипти.

«Юбилей» спорт саройида кучли фигурали учиш усталари баҳс бошлашлари биланоқ москвалик ва ленинградлик спортчилар ташаббусни ўз қўлларига олдилар. Якка учишда ленинградлик Игорь Лисовский, москвалик К. Конораларнинг чиқишлари судьялар томонидан юксак баҳолаганди. Нева бўйидан келган халқаро классли СССР спорт мастерлари И. Воробьева билан А. Власовлар жуфт бўлиб учишдаги программани дўндириб бажарганликлари учун томошабинлар олқишига сазовор бўлдилар.

Ихтиёрий программада эса москвалик жуфт бўлиб учувчилар Н. Горшкова ва Е. Шеваловскийлар олдинга чиқиб олишди ва 1975 йилги кубок мусобақаларининг ғолиби бўлишди. Иккинчи ўринни И. Воробьева ва А. Власовлар, учинчи ўринни эса ленинградлик М. Леонидова билан В. Боголюбовлар ишғол қилишди.

Якка бўлиб учишда эркаклар орасида ҳам ғолиблар маълум бўлди. Программанинг бу турида СССР кубогини ленинградлик Игорь Бобрин қўлга киритди. Москвалик Константин Конора эса фахрий шохсупанинг иккинчи поғонасига кўтарилди. Учинчи ўринни мажбурий программадан сўнг карвонбошиликни қўлдан бериб қўйган ленинградлик спортчи И. Лисовский олди.

Мусобақалар орасидаги танаффусда биз турнирнинг бош судьяси, халқаро категориядаги судья Ю. И. Циммерман билан суҳбатлашдик.

— Мен шаҳрингизнинг мафтуни бўлиб қолганман, — деди у, — бу Тошкентга иккинчи марта келишим. Ҳозир айни баҳор эмасми, серқуёш шаҳрингиз яна ҳам гўзаллашиб кетипти.

— Одамларининг меҳмондўстлигини айтмайсизми, Юрий Иванович?— суҳбатга қўшилди Тамара Москвина.

У И. Воробьева ва А. Власовларнинг тренери экан. Т. Москвина тошкентликларнинг меҳмондўстлиги, кубок мусобақасини мамлакатнинг энг жанубий яхмалагида ўтказиб яхши иш қилинаётганлигини гапирди.

ИККИ ПЕШҚАДАМ

Хоккей бўйича жаҳон ва Европа чемпионатида командалар уч мартадан майдонга тушдилар. Совет хоккейчилари иккинчи турда Финляндия командаси билан бўлган учрашувда 8:4 ҳисобида ғалабага эришдилар. Командамиз Польша, хоккейчилари билан бўлган учинчи учрашувни эса янада уюшқоқлик ва кўтаринки руҳда ўтказиб, 13:2 ҳисобида устунликка эришдилар.

Мюнхенда ўтказилаётган чемпионатда ғолибликка асосий даъвогарлардан бири бўлган Чехословакия спортчилари ҳам уч учрашувнинг ҳаммасида ғолиб келиб, олти очко тўпладилар. Улар учинчи турда АҚШ хоккейчилари билан беллашиб 8:3 ҳисобида ғолиб келдилар.

«ПАХТАКОР» ЧОРАК ФИНАЛДА

Ўтган куни кўп сонли футбол мухлислари «Пахтакор» стадиони трибунасини тўлдирдилар. Тошкентлик футболчилар СССР Кубоги учун ним чорак финал учрашувида Москванинг «Спартак» командаси билан беллашди.

Командалар матчни жанговар составда бошлашди. Пахтакорчилар бирин-кетин чиройли комбинациялар уюштирдилар. Лекин С. Ольшанский бошлиқ ҳимоячилар пухта ўйнаб, хавфли вазиятларни бартараф этиб туришди. Учрашувнинг 37-минутида қарши ҳужумга ўтган меҳмонлар ҳисобни очдилар. Дарвозабон В. Филатов ҳужумни бартараф этиш мақсадида олдинга чиқиб кетди. Бундан фойдаланган Пискарев тўпни бўш дарвозага йўналтирди. Дарвозабон ўрнини эгаллаган ҳимоячилар В. Варюхин, А. Корченов ва Ю. Басовлар тўпни қайтариб қололмадилар.

Учрашувнинг иккинчи ярми майдон эгаларининг актив ҳужуми билан бошланди. 51-минутда В. Федоровнинг чап қанотдан кучли зарбасини дарвозабон А. Прохоров ушлаб қололмай тўпни қайтариб юборди. Уни Ю. Белов дарвозага йўналтирди. 1:1 ҳисоби бутун 90 минут давомида, сўнгра берилган қўшимча ўттиз минутда ҳам ўзгармади.

Мусобақа низомига кўра 11 метрлик жарима тўплари тепилди. Бунда В. Филатов жасорат кўрсатди. У Булгаков ва Ловчевларнинг тўпини қайтариб қолиш билан бирга ҳал қилувчи дақиқада дўстлари ботинолмаган ишга қўл урди. В. Филатов 11 метрлик жарима тўпини киритиб, командасининг ғалабасини таъминлади. «Пахтакор» 11 метрлик жарима тўплар бўйича 5:4, умумий ҳисоб бўйича эса 6:5 билан ғолиб келиб кубок мусобақаларининг чорак финалига чиқди.

Кубок учун бўлган бошқа учрашувлар қуйидаги натижалар билан тугади: ЦСКА — «Шинник» — 1:0, «Локомотив» — «Динамо» (Москва) 2:1, «Арарат», — «Карпати» — 1:0, «Заря» — «Помир», «Динамо» (Тб) — «Зенит», «Қайрат»— «Звезда» (Перм) учрашувлари қўшимча берилган вақтдан кейин ҳам дуранг бўлиб тугади. 11 метрлик тўплар тепишда «Қайрат», «Заря» ва «Динамо» командалари устун келиб, чорак финалга чиқишди.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома
БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.
Р—02351. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64634. Б—2448.